

Børne Blad

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 15.

12te april 1891.

17de aarg.

Den nye baad sættes ud.

Børneblad

udkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, bestalt i forskud. I pakker til en adresse paa over 5 eksplr. leveres det for 40 cents, og over 25 eksplr. for 35 cents. Til Norge koster det 60 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaar ekspebitionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Alt vedkommende redaktionen af bladet sendes til Rev. C. Wulfsberg, Decorah, Iowa.

Bibelhistoriske spørgsmål.

(Over det nye testament.)

Svar paa disse spørgsmål vil børnene finde ved at læse sin bibelhistorie (Bogt). Om stebernes beliggenhed, se fortet bag i bogen. Det tal, som staar foran spørgsmaalene, svarer til det stykke i bibelhistorien, hvorover der tællereses.

62.

I hvilken retning fra Jerusalem ligger Samarias land? Hvor ligger staden Sichar? Svar: Sichar er det samme som Sichem og er beliggende i en sneyder dal ved fodan af bjerget Garizim og Ebal, did kom Abraham, da han paa Guds befaling forlob Mesopotamien; der opholdt Jacob sig en stund, da han kom tilbage fra sin morbror Laban, og der blev Josefs ben begravne, da Israels folk førte dem op fra Ægypten. Hvad kaldtes den brønd, ved hvilken Jesus satte sig, da han drog igjennem dette land (Joh. 4, 12)? Hvem kom til denne brønd, for at drage vand? Hvad beder Jesus hende om? Hvad svarede kvinden derpaa? Hvorfor svarer kvinden ham saaledes? Havde Jesus det samme sindelag mod samaritanerne, som jøderne havde? Hvorledes var da han findet mod dem? Hvad siger han derfor til kvinden? Hvilket vand tænkte kvinden, at Jesus hermed mente? Havde hun forstaaet frelserens ord ret, eller havde hun misforstaaet dem? Hvad mente da Jesus med det „levende vand“? Svar: Dermed mente han evangeliets trøstefulde lære om Guds Naade og syndernes forladelse ved troen paa verdens frelser.

Ved den samaritaniske kvinde, hvem den mand er, med hvilken hun her taler, eller kender hun ham ikke? Hvad byder Jesus hende at gjøre? Hvad svarer kvinden hertil? Talte hun heri sandt, eller løg hun? Hvad siger derfor frelseren til hende? Hvad var det, som Jesus her aabenbarer, og som hun tænkte, han ikke kjendte til? Hvilken synd laa denne kvinde i? Var det for at staae eller ærgre kvinden, at Jesus aabenbarer hendes synd, eller af hvilken aarsag gjorde han det? Hvad havde kvinden ikke bedet Jesus om, hvis han ikke havde aabenbaret for hende hendes synd (se ovenfor)? Hvad maatte nu kvinden slutte deraf, at Jesus kjendte til hendes hemmelige gjerninger? Og hvad spørger hun ham om?

Hvem troede, at man alene paa bjerget Garizim maatte tilbede Gud? Og hvem troede, at dette alene burde ste i Jerusalem? For hvem var dette nu blevet en samvittighedsfag rettelig at kunne tilbede Gud? Hvem havde bragt hende dertil? Hvad svarer frelseren denne bodfærdige kvinde paa hendes spørgsmaal? Hvad grund angiver frelseren for, at man ikke skal spørge efter stedet, naar man vil tilbede Gud? Paa hvormange steder er denne Guds aand nærværende? Og hvor, og naar kan vi altsaa tilbede Gud? Men dersom vi ret skal kunne tilbede Gud, hvorledes maa dette da ste?

Hvem havde ogsaa denne kvinde hørt om, at han skulde komme? Hvad betyder Messias? Og hvad skulde han gjøre, naar han kom? Hvem aabenbarer sig nu for hende? Og hvad siger han om sig selv? Tror kvinden dette, eller tror hun det ikke? Hvorved viser hun det, at hun tror det? Til hvilken stad gaar hun? Og hvad fortæller hun der? Hvad tænkte kvinden mest paa, vandet, som hun var kommen for at hente, eller det, som hun her havde hørt og seet? Og hvad havde Jesus virkelig givet hende at drikke? Vilde kvinden beholde dette levende vand for sig alene, eller vilde hun gjerne dele det med andre? Hvem fik hun til at gaa med sig fra staden ud til Jesus? Af hvem blev nu Jesus indbudt at komme ind i staden? Hvorlænge blev Jesus hos dem? Og hvad har han vel gjort der i disse dage?

Guds mølle maler langsomt, men sikkert.

Mede i Konstantinopel faldt der en vinterdag et tykt lag sne. Nu er sne jo lige saa sjelden der som en neger hos os. Gaderne fyldtes derfor med mennesker, som ret vilde føle paa og betragte de fine, hvide snefnug, og forundringen og glæden var stor. Den engelske gesandt Glovers tjener blev saa glade ved at se dette hjemlige syn, at de begyndte at slaas med snebolde.

Men spøgen og munterheden skulde snart faa en spørgelig ende. En af tilskuerne, en tyrkisk soldat, blev truffen af en snebold i det ene øie, og det saa stærkt, at det blev slaet ud, og efter nogle faa timers forløb døde han under de skrækeligste smerter.

Denne begivenhed satte findene i hele

den tyrkiske hovedstad i oprør. Den dræbte mands foresatte klagede til storbesiren, og denne forlangte, at gesandten straks skulde udløbere gjerningsmanden. Dengang var det anderledes end nu. Nu er tyrkerne mere sløve og tamme og anerkjender, om end nødtvungent, de kristnes magt, men dengang, (thi vor fortælling foregik for ca. 200 aar siden), for de frem med trusler og vold imod de „frankiske hunde“, saaledes kaldte de gjerne de kristne.

Forgjæves forsikrede gesandten, at han ikke engang vidste, hvilken af hans tjenere, som havde gjort det ulukkebringende kast, det var altsaa umuligt for ham at udløbere gjerningsmanden; — men storbesiren holdt urokkelig paa sit forlangende, og da nu den tyrkiske pøbel forsamlede sig udenfor gesandstens bolig og gjorde miner til at storme den, maatte Globers med dybt bedrøbet hjerte give sine tjenere ordre til at træde frem, for at tyrkerne selv kunde udpege den skyldige. Neppe var det skeet, før fem tyrker, som havde set paa sneboldlegen, styrkede frem og pegede paa en mand ved navn Simon Dibbins, der netop var kommen i gesandstens tjeneste, og saa vel hine fem som mange andre tyrkiske soldater svor paa, at det var Dibbins og ingen anden, der havde kastet snebolden.

Nu vidste gesandten ganske bestemt, at dette udsagn var falskt; thi Dibbins havde slet ikke været den dag i Konstantinopel, han var altsaa lige saa uskyldig i denne ulukke som et nyfødt barn. Globers søgte at gjøre den ophidsede mængde dette forstaaeligt, bad dem staae bevise, ja lovede at udbetale en stor sum penge, naar de vilde lade anklagen falde. — Men alt forgjæves. Det var snarere som at gyde olje i ilden. Jo mere han søgte at stille tilfreds, jo mere fanatisk lød raabene paa, at Dibbins skulde sone den tyrkiske soldats drab med sin død.

Tilslidst maatte den engelske gesandt da

prisgive sin tjener. Han maatte se paa, hvorledes man slæbte Dibbins i fængsel; den næste morgen skulde han henrettes.

Dybt bedrøbet gav Globers sin sekretær ordre til at besøge den ulukkkelige Dibbins i fængslet kort før hans henrettelse og sige ham, at det ikke var med hans foresattes vilje, men kun den stræffelige nødvendighed, som hød, at han maatte lade livet.

Til sin forundring fandt gesandstens sekretær Dibbins rolig og fattet. „Ja“, sagde Dibbins, „jeg dør uden at have nogen skyld i denne sag, som man nu anklager mig for, men jeg har alligevel fortjent at dø, og det liv, jeg lever, er mig kun til byrde. Thi førend jeg kom hertil, har jeg hjemme i England begaaet et mord. For at slippe for straf, reiste jeg hertil. Men Guds haand, det ser jeg tydelig, har grebet mig herover i det fjerne land. Jeg kunde lige saa lidt undfly den almægtige Gud som profeten Jonas kunde det. Siden jeg har besmittet mine hænder med blod, har jeg ikke haft en rolig time mere, og nu vil jeg gjerne bøde for min forbrydelse her i Konstantinopel. Guds vilje ske; han være mig arme synders naadig“.

Saa timer efter blev han henrettet; og folket gav sig tilfreds, da det saa, at det havde faaet sin vilje.

Ja herren er en retfærdig Gud, men han er ogsaa den naadige og kjærlige Gud for Jesu skyld. Han være lobet; thi der er naade hos ham, selv for den største synders. — En liden pige var en sneveirsdag ude at lege. Da hun kom ind, sagde hun til sin mor: „Jeg kunde næsten ikke lege i dag, jeg tænkte hele tiden paa snebønnen“, som jeg lærte i søndags i søndagsstolen.“ — „Snebønnen“, spurgte moderen, „hvad er det for en?“ — „Tvæt mig, saa bliver jeg hvidere end sne“, svarede barnet.

En deilig bøn, og den har den deilige forjættelse: „Dersom eders synders (end) være som purpuret, da skule de blive hvide som sneen.“

Der er kun et eneste, hvori vi kan tvættes for enhver synd. Skriften siger det: „De have tvættet deres kjortler og gjort dem hvide i lammets blod.“

Det hemmelighedsfulde brev.

En søndag formiddag gik en prest i en menighed i nærheden af Aberdeen i Skotland som sedvanlig op paa prædikestolen for at tale Guds ord for forsamlingen. Da han aabne sin bibel fandt han et sammenfoldet papir der, som han antog maatte være bleven lagt der af kirketjeneren og indeholdt en eller anden ting, som skulde bekjendtgjøres.

Da han derfor havde endt sin tale, aabne han papiret for at læse dets indhold. Han blev pludselig bleg og udførte velsignelsen og den øvrige tjeneste med saadan aandstrævelse, at folk ikke kunde skjønne, hvad der var iveien med presten. Da gudstjenesten var tilende, blev han spurgt om, hvad det var, som havde gjort saadant indtryk paa ham; men uden at svare skyndte han sig hjem til prestegaarden.

Brevet lød saaledes: „Da jeg igaaraftes var paa veien tilbage til Aberdeen, blev jeg stanset af kirkesangeren og kirketjeneren, som dræbte mig og plyndrede mig, hvorpaa de kastede mit legeme i floden.“ Under stod navnet paa en streppekræmmer, som var vel kjendt der i egnen.

Efter at have spist middag og siddet og tænkt en stund over det indtrufne, tog presten med sin bibel og gik afsted til en politiebetsmand for at fortælle ham, hvad der var hændt.

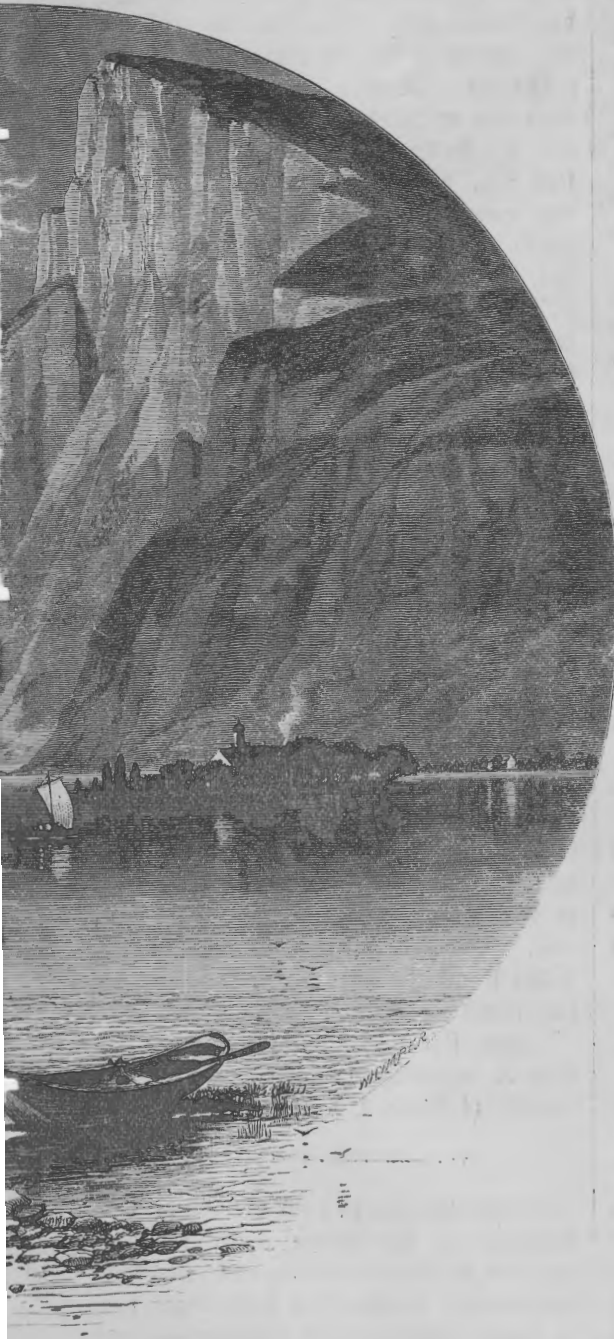
Da imidlertid politiebetsmanden aabne papiret, fandt han ikke et ord skrevet derpaa, og begyndte derfor at tro, at presten maatte have drømt. Denne blev først staaende albeles bestyrtet, men da han havde fattet sig, erklærede han, at det aldeles ikke var nogen drøm, men den nøgne virkelighed. De kom tilfids overens om, at man i al hemmelighed skulde foretage undersøgelser i Aberdeen efter streppekræmmeren.

Det viste sig da, at man lørdag havde ventet ham der, uden at han dog var kommet,

Parti fra Dona

og det var heller ikke lykkes at faa vide, hvad der var blevet af ham. Politiet besluttede efter dette at forhøre kirkesangeren og kirketjeneren hver for sig om hvorvidt de vidste noget som den forsvundne skreppetræmmer; der blev dog intet oplyst ved forhøret.

Men omtrent paa samme tid bragte nogle laksefiskere den forsvundne lig ind til byen; de havde fundet det i floden. Det bar merker efter vold, og i venstre haand, som var krampagtig sammenknyttet, fandtes en knap netop magen til den, som kirkesangeren havde i sin frakke; paa denne viste sig ogsaa ganske rigtig at være en knap borte, og ved nærmere undersøgelse var det ikke vanskeligt at se, at den maatte været revet ud i en kamp. Ved dette uventede bevis for deres skyldighed blev de to mordere saa slagne, at de tilstod sin forbrydelse og blev senere dømt til døden.

Men hvorledes forholdt det sig da med hint hemmelighedsfulde brev? Jo, det opklares paa en langt mere naturlig maade, end nogen havde anet.

Presten havde en tjener, som var et noksaa begavet ungt menneske, men netop ikke af de modigste. Han havde samme nat, som mordet var blevet begaaet, været paa hjemveien efter et besøg paa en gaard i nærheden og var kommen til at være vidne til forbrydelsen. Han kjendte morderne, men holdt sig selv skjult uden at rove at komme den overfaldne til hjælp. Resten af natten kunde han ikke faa sove. Hans samvittighed sagde ham, at han ikke havde lov til at forlænge forbrydelsen, men frygten for at optræde som vidne mod morderne gjorde, at han ikke turde melde det. Efter megen tvivlsraadighed besluttede han da tilslut at skrive det ovennævnte brev og lægge det i sin herres bibel. Men prestens var ikke før gaaet til kirken, før gutten angrede, hvad han havde gjort. Han kom til at tænke paa, at hans haandskrift vilde blive gjenkjendt, og at forbryderne kunde slippe fri, da han var det eneste vidne. Og hvorledes vilde det da gaa ham? Tanken herpaa bragte ham til at benytte leiligheden, medens prestens var inde og spiste middag, til at tage brevet ud af bibelen og lægge et rent stykke papir i stedet.

Det var først efter forbrydernes henrettelse, at man fik hemmeligheden aabenbaret.

En forunderlig redning.

Det er nu mange aar siden, at en Landmand en dag paa forretningsvegne red til marked i en kjøbstad, som laa ca. fire mil fra den landsby, i hvilken han boede. Aftenen var allerede brudt frem, da han havde endt sine forretninger, og med de mange penge, han havde faaet ind, vilde han nu tiltræde hjemmeien.

„Er De ikke ængstelig ved at ride den lange vei om natten med saa mange penge i lommen?“ spurgte en ven. „Ratten er mørk; jeg raader Dem til at overnatte her.“

„Nei, tak“, svarede landmanden, „man venter mig hjem, og jeg vilde sætte min familie i hejmring, hvis jeg udeblev. Den gode Gud er min beskytter, og under hans beskyttelse er man ligesaa tryk om natten som om dagen, ikke sandt?“

Ratten var virkelig meget mørk; men han havde en god hest og red i hurtigt trav og uden frøgt ad hjemmet til. Under Guds beskyttelse naaede han ogsaa hjem uden uheld.

Nar var forløbne; landmanden var bleven gammel og graa.

Da traadte en dag en fremmed hen til ham og udbad sig en samtale.

„Husser De endnu, at De en nat for mange aar siden red hjem fra markedet i N. med en stor sum penge?“ spurgte den fremmede.

„Ja vel, det husker jeg meget godt“, lød svaret.

„Sagde De den nat noget til noget paa veien?“

„Nei“, sagde landmanden. „Hvorfor?“

Og nu fortalte den fremmede, at han med nogle vilde kamerater havde besluttet at plyndre ham. De udspendte en tyk staastraad over landeveien i en saadan høide, at den maatte fange en rytter under hagen. Landeveien var jevn og god paa dette sted,

og de haabede derfor, at han vilde komme ridende i fuldt galop. Hvis ikke staastraaden dræbte ham, vilde den dog utvilsomt rive ham af hesten, og plyndringen var da en let sag. Manden beskrev derefter, hvorledes han og hans medskyldige lyttende ventede bag hækken, og hvorledes deres ophidselse steg, da hestens hovslag i hurtigt løb kom nærmere og nærmere. — Nu var den ganske nær ved; nu kom det afgjørende øieblik, da de mente at se ham styrte. Men se, ved staastraadslinjen bukkede han sig og red rolig og sikkert under den. De var derved bleven saa bestyrkede, at de slet ikke havde kunnet sætte efter ham.

Landmandens forundring, da han hørte denne fortælling, kan bedre føles end skildres. Efter at have tænkt sig lidt om sagde han:

„Ja, jeg husker, som sagt, rigtig godt, hvorledes jeg hin nat red hjem. Jeg tror, at jeg kun en gang bukkede mig paa veien, og det var, fordi jeg pludselig følte en smerte i min ene fod. Det forekommer mig, at jeg endnu idag kan merke smerten; jeg kunde ikke andet, jeg maatte tage haanden ned til foden. Nu ser jeg, at den gode Gud selv sendte mig denne pludselige, hurtig forbigaaende smerte for at redde mig. Lovet og tallet være han endnu i dag for, at han hørte mit raab til ham om beskyttelse. Dette er et nyt bevis paa, at han holder sine forjættelser og ikke forlader dem, som sætter sin lid til ham.“

„Han skal bevare sine frommes sødder, men de ugudelige skalde vorde stumme i mørket“ (1. Sam. 2, 9).

Ingen kan paa en gang fæste sit øie paa himmelen og paa jorden; ingen kan staa med den ene fod i dalen og med den anden paa bjerget; saaledes kan heller ingen paa en gang tjene Gud og mammon.—[Joh. Berhard.

Johan Sebastian Bach.

Det er over 200 aar, siden denne mand levede. Han har efterladt os en hel rigdom paa kirkemusik, som endnu den dag idag opbygger tusender, saavel i kirker som i koncertlokaler, i hvert et kristeligt musikalsk hjem rundt om i verden.

Johan Sebastian Bach var i lang tid organist i Weimar. Engang maatte han drage bort og kom en aften til en landsby, som var saa fortryllende og smuk, at han besluttede at blive der om natten, — saa meget mere som den næste dag var søndag, og vor kjære Bach hellere gik i kirke end drage videre om i verden. Om søndagsmorgenen, da kirkelokkerne ringede, lavede Bach sig til at gaa til kirken. Verten, hos hvem han boede, stod allerede særdig med sin kone og barn og opfordrede nu sin fremmede gjæst til at gaa med. Underveis fortalte han Bach, hvor kostelig presten prædikede, men han var især stolt af byens skolemester, som kunde spille orglet, og „han spiller, saa englens i himmelen glæder sig“, sagde han.

Bed kirkedøren skilte Bach sig fra sin vert; der var noget, som drog ham op til orglet. Han hørte nu skolemesteren spille, slet ikke noget udmerket, men dog saaledes, at bønderne vel kunde være stolte af ham. Han, den fine musiker og musikkjender, hørte mange falske greb og rystede undertiden ubilkaarlig paa hovedet. — Skolemesteren merkede det. Noget uvillig sagde han: „Gode ven, det ser fast ud, som om han ogsaa forstod noget af orgelspil?“ „Ja, ja“, gjensvarede Bach, „men desværre ikke saa meget, som jeg skulde ønske!“

„Saa, saa“, sagde skolemesteren, „da kan han jo spille nu til udgang; thi da kan han spille omtrent, hvad han vil, noget, som falder sig for ham.“

Bach nikkede. Da prædikenen var forbi,

gjorde skolemesteren plads for ham paa orgelbænten. „Nu“, sagde han nedladende, „vær nu ei ængstelig! Spil nu et libet stykke.“

Bach vilde først ikke, men derpaa satte han sig op og trak ud registerne. Da klinger der underlige, milde toner gennem kirken, og nu griber den fremmede i tasterne, hans øine lyser af en oberjordisk glans, han forglemmer alt om sig, han spiller. — o saa vidunderlig! en strøm af toner bruser gennem gudshuset, hvor ubilkaarlig alle bliver og staar lyttende, og med disse toner drages hjerterne opad, opad til ham i det høie.

Skolemesteren studsede først, derpaa kiggede han til siden forundret, men da tonehavet svulmede mægtigere, da det bølgede herligere og herligere, stod han som rammet af et lyn. — Endelig er alt forbi; langsomt lader Bach hænderne synke, dæmper sagte den kostelige musik. Detsamme styrter skolemesteren løs paa Bach og raaber ude af sig selv af begeistring: „Dyrebare, enten er De en engel fra himmelen eller Bach fra Weimar!“

„Jeg heder Johan Sebastian Bach“, fortsatte hin, „og er fra Weimar. Alle mine kræfter og hele min kunst staar i hans tjeneste, hvem englens deroppe priser med fang!“

Parti fra Donau.

(Se midtbilledet.)

Portbilledet med den storartede fjeldnatur er et parti fra Kazanpasset i vest for Orsova. Det er et af de sidste steder, hvor Donau paa sit løb mod øst endnu har Ungarn paa sin nordside; snart efter bliver den grænseflod mellem Rumænien paa den ene side og først Serbien og siden Bulgarien paa den anden.

De er hos Jesus.

I det lille barnekammer i en prestegaard paa landet sidder en dag prestefruen med sin femaarige datter paa fanget. Hun havde netop bragt den treaarsgamle broder tilfængs og sad nu og talte med den lille pige om en liden broder, som den kjære Gud for ikke længe siden havde gjemt hos sig.

Barnet hørte opmærksomt efter, skjönt moderen saa ofte havde fortalt hende det samme, og hun kjendte det saa godt. Og da moderen fortalte, at den lille gut havde sagt: „Jeg gaar til Jesus; papa og mama komme efter,“ hvorpaa den lilles sjæl var fløien hjem, da græb den lille pige; men mama betragtede det kjære lille ansigt og sagde:

„Min lille Margrethe, hvor tror du nu, lille broder er?“

„Han er hos Jesus, mama,“ var barnets svar, „og der venter han paa os andre.“

„Ja, min lille ven, han er hos Jesus,“ sagde mama; hun kysede lille Margrethe og borttørrede sine frembrydende taarer.

En maanedes tid gik hen. Mama havde faaet en slem forkjølelse, som gik over til lungebetændelse. Hun laa nu der paa sengen, bleg og syg, kjæmpende med døden. Ved hendes side sidder papa og holder hendes haand; af og til fremfiger han et skriftsprog til trøst i dødens mørke nat. I sivedværelset ligger de to smaa og sover og smiler i drømme; lidet aner de den mørke, kolde gæsts nærværelse. Da kommer papa. Han vækker Margrethe og tager Torvald paa armen. Mama vil se dem endnu en gang.

Hvor hun var forandret; Et sidste kys fra den blege mund, et sidste tryk til det elskende hjerte, saa bliver de bragte bort; et øieblik efter var kampen udstridt; sjælen var gaaet hjem, kronen var hendes for bestandig.

Marene gik. De to børn var paa skole i hovedstaden. Den ene efter den anden af deres

kjære havde faaet hjemlov. Da kommer der et brev fra prestegaarden; deres fader var død. De to søstende læser brevet; de forstaaer det ikke; det kan ikke være sandt; Gud, som er kjærlighed, kan ikke have berøvet dem den sidste og kjæreste, de havde; dog var det saa, fader, moder, søstende og andre kjære stod nu for tronen og lovede og priste sin Jesus. De to smaa gaar paa jorden og sørger og savner dem; al glæde synes at være død og borte. Da huster Margrethe sin samtale med moderen, og glad siger hun: „De er jo hos Jesus!“ Ja, der var de; og dette trøstede dem i deres tunge sorg.

Torvald er nu er stor og slink gut; men der hviler altid et vist alvor over ham. Margrethe er en ung pige i konfirmationsalderen; hun er tidlig modnet; sorgen har udviklet hende. Men selv om de to børn er voksebe op, har de dog ikke glemt sin Jesus. Deres stadige og høieste ønske er at faa komme til ham og der at forenes med sine kjære for albrig at stilles mere. Og snart, maaste snarere end nogen aner det, skal de faa samles deroppe for at være hos Jesus bestandig.

Magda.

Geografisk gaade.

Hvilken by i Asien er det, hvis Navn lyder ens, enten man læser det forfra eller bagfra?

C. P.

Opløsning paa diamantgaaden i nr. 13.

